

వాల్మీకి రామాయణం-

అరణ్యకాండ

19. ఏకోనవింశః సర్గః - ఖరక్రోధః

|| ఖరక్రోధః ||

తాం తథా పతితాం దృష్ట్వా విరూపాం శోణితోక్తితామ్ |
భగినీం క్రోధసంతప్తః ఖరః పప్రుచ్ఛ రాక్షసః || 1 ||

ఉత్తిష్ఠ తావదాఖ్యాహి ప్రమోహం జహి సంభ్రమమ్ |
వ్యక్తమాఖ్యాహి కేన త్వమేవంరూపా విరూపితా || 2 ||

కః కృష్ణసర్పమాసీనమాశీవిషమనాగసమ్ |
తుదత్యభినమాపన్నమంగుళ్యగ్రేణ లీలయా || 3 ||

కః కాలపాశమాసజ్య కంఠే మోహాన్మ బుధ్యతే |
యస్త్యామద్య సమాసాద్య పీతవాన్ విషముత్తమమ్ || 4 ||

బలవిక్రమసంపన్నా కామగా కామరూపిణీ |
ఇమామవస్థాం నీతా త్వం కేనాంతకసమా గతా || 5 ||

దేవగంధర్వభూతానామృషీణాం చ మహాత్మనామ్ |
కోఽయమేవం విరూపాం త్వాం మహావీర్యశ్చకార హా || 6 ||

న హి పశ్యామ్యహం లోకే యః కుర్యాన్తమ విప్రియమ్ |
అంతరేణ సహస్రాక్షం మహేంద్రం పాకశాసనమ్ || 7 ||

అద్యాహం మార్గణైః ప్రాణానాదాస్యే జీవితాంతకైః |
సలిలే క్షీరమాసక్తం నిష్పిబన్నివ సారసః || 8 ||

నిహతస్య మయా సంఖ్యే శరసంకృత్తమర్తణః |
సఫేనం రుభిరం రక్తం మేదినీ కస్య పాస్యతి || 9 ||

కస్య పత్రరథాః కాయాన్తాంసముత్యత్య సంగతాః |
ప్రహృష్టా భక్తయిష్యంతి నిహతస్య మయా రణే || 10 ||

తం న దేవా న గంధర్వా న పిశాచా న రాక్షసాః |
మయాపకృష్టం కృపణం శక్తాస్తాతుమిహాహవే || 11 ||

ఉపలభ్య శనైః సంజ్ఞాం తం మే శంసితుమర్హసి |
యేన త్వం దుర్వినీతేన వనే విక్రమ్య నిర్జితా || 12 ||

ఇతి భ్రాతుర్వచః శ్రుత్వా క్రుద్ధస్య చ విశేషతః |
తతః శూర్పణఖా వాక్యం సబాష్పమిదమబ్రవీత్ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

అరణ్యకాండ

19. ఏకోనవింశః సర్గః - ఖరక్రోధః

తరుణౌ రూపసంపన్నా సుకూమారౌ మహాబలా |
పుండరీకవిశాలాక్షౌ చీరకృష్ణాజినాంబరౌ || 14 ||
ఫలమూలాశనౌ దాంతౌ తాపసౌ ధర్మచారిణౌ |
పుత్రౌ దశరథస్యాస్తాం భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ || 15 ||
గంధర్వరాజప్రతిమౌ పార్థివవ్యంజనాన్వితౌ |
దేవౌ వా మానుషౌ వా తౌ న తర్కయితుముత్సహే || 16 ||
తరుణీ రూపసంపన్నా సర్వాభరణభూషితా |
దృష్టా తత్ర మయా నాలీ తయోర్మధ్యే సుమధ్యమా || 17 ||
తాభ్యాముభాభ్యాం సంభూయ ప్రమదామధిక్యత్య తామ్ |
ఇమామవస్థాం నీతాహం యథానాథాసతీ తథా || 18 ||
తస్యాశ్చాన్యజువృత్తాయాస్తయోశ్చ హతయోరహమ్ |
సఫేనం పాతుమిచ్ఛామి రుధిరం రణమూర్ధని || 19 ||
ఏష మే ప్రథమః కామః కృతస్తాత త్వయా భవేత్ |
తస్యాస్తయోశ్చ రుధిరం పిబేయమహమాహవే || 20 ||
ఇతి తస్యాం బ్రువాణాయాం చతుర్దశ మహాబలాన్ |
వ్యాదిదేశ ఖరః క్రుద్ధో రాక్షసానంతకోపమాన్ || 21 ||
మానుషౌ శస్త్రసంపన్నౌ చీరకృష్ణాజినాంబరౌ |
ప్రవిష్టౌ దండకారణ్యం ఘోరం ప్రమదయా సహ || 22 ||
తౌ హత్యా తాం చ దుర్వృత్తామపావర్తితుమర్హథ |
ఇయం చ రుధిరం తేషాం భగినీ మమ పాస్యతి || 23 ||
మనోరథోఽయమిష్టోఽస్యా భగిన్యా మమ రాక్షసాః |
శీఘ్రం సంపాద్యతాం తౌ చ ప్రమథ్య స్వేన తేజసా || 24 ||
యుష్మాభిర్నిర్హతౌ దృష్ట్వా తావుభౌ భ్రాతరౌ రణే |
ఇయం ప్రహృష్టా ముదితా రుధిరం యుధి పాస్యతి || 25 ||
ఇతి ప్రతిసమాదిష్టౌ రాక్షసాస్తే చతుర్దశ |
తత్ర జగ్నుస్తయా సార్థం ఘనా వాతేరితా యథా || 26 ||
తతస్తు తే తం సముదగ్రతేజసం తథాపి తీక్ష్ణప్రదరా నిశాచరాః |
న శేకురేనం సహసా ప్రమర్దితుం వనద్విపా దిప్తమివాగ్నిముత్థితమ్ || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

అరణ్యకాండ

19. ఏకోనవింశః సర్గః - ఖరక్రోధః

తరుణో రూపసంపన్నా సుకూమారౌ మహాబలౌ |
పుండరీకవిశాలాక్షౌ చీరకృష్ణాజినాంబరౌ || 14 ||

ఫలమూలాశనౌ దాంతౌ తాపసౌ ధర్మచారిణౌ |
పుత్రౌ దశరథస్యాస్తాం బ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ || 15 ||

గంధర్వరాజప్రతిమౌ పార్థివవ్యంజనాన్వితౌ |
దేవౌ వా మానుషౌ వా తౌ న తర్కయితుముత్సహే || 16 ||

తరుణీ రూపసంపన్నా సర్వాభరణభూషితా |
దృష్టా తత్ర మయా నాలీ తయోర్మధ్యే సుమధ్యమా || 17 ||

తాభ్యాముభాభ్యాం సంభూయ ప్రమదామధిక్యత్య తామ్ |
ఇమామవస్థాం నీతాహం యథానాథాసతీ తథా || 18 ||

తస్యాశ్చాన్యజువృత్తాయాస్తయోశ్చ హతయోరహమ్ |
సఫేనం పాతుమిచ్ఛామి రుధిరం రణమూర్ధని || 19 ||

ఏష మే ప్రథమః కామః కృతస్తాత త్వయా భవేత్ |
తస్యాస్తయోశ్చ రుధిరం పిబేయమహమాహవే || 20 ||

ఇతి తస్యాం బ్రువాణాయాం చతుర్దశ మహాబలాన్ |
వ్యాదిదేశ ఖరః క్రుద్ధో రాక్షసానంతకోపమాన్ || 21 ||

మానుషౌ శస్త్రసంపన్నా చీరకృష్ణాజినాంబరౌ |
ప్రవిష్టౌ దండకారణ్యం ఘోరం ప్రమదయా సహ || 22 ||

తౌ హత్యా తాం చ దుర్పత్నామపావర్తితుమర్హథ |
ఇయం చ రుధిరం తేషాం భగినీ మమ పాస్యతి || 23 ||

మనోరథోఽయమిష్టోఽస్యా భగిన్యా మమ రాక్షసాః |
శీఘ్రం సంపాద్యతాం తౌ చ ప్రమథ్య స్వేన తేజసా || 24 ||

యుష్మాభిర్నిర్లతౌ దృష్ట్వా తావుభౌ బ్రాతరౌ రణే |
ఇయం ప్రహృష్టా ముదితా రుధిరం యుధి పాస్యతి || 25 ||

ఇతి ప్రతిసమాదిష్టా రాక్షసాస్తే చతుర్దశ |
తత్ర జగ్నుస్తయా సార్ధం ఘనా వాతేరితా యథా || 26 ||

తతస్తు తే తం సముదగ్రతేజసం తథాపి తీక్ష్ణప్రదరా నిశాచరాః |
న శేకురేనం సహసా ప్రమర్దితుం వనద్విపా దీప్తమివాగ్నిముత్థితమ్ || 27 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకోనవింశః సర్గః || 19 ||